

Naravnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEČ

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček račun, Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Vse ostane pri starem

Francija se od 10. maja t. l., ko so bile končane volitve v novi francoski parlament, nahaja v prehodnem stanju. Do 4. ali 5. junija, ko se sestane na novo izvoljeni parlament, ostane na vladi g. Tardieu z večino, koje glavna nositeljica, tako zvana republičanska stranka levica, je bila pri volitvah poražena. Zaradi tega je naravno, da g. Tardieu, ki je duša te stranke, ne more več odločilno posegati v potek bližajočih se važnih odločitev v mednarodni politiki in se zato omejuje na zadeve enostavnega upravnega značaja. Na drugi strani pa g. Herriot, vodja meščanskih radikalov, ki bodo v bodoči zbornici tvorili najjačjo parlamentarno skupino, še ne ve, kakšno večino bo mogel ustvariti, da bi mogel postati šef bodoče vlade. In da bo on šef te vlade, to je po parlamentarnih običajih in tradicijah francoske republike dejstvo, ki je izven diskusije. Meščanski radikali, od katerih je rešitev problema bodoče parlamentarne večine v prvi vrsti odvisna, bodo imeli svoj strankarski kongres 31. maja, socialni demokrati pa, ki so druga najmočnejša skupina bodoče zbornice in ki bi na vsak način hoteli z levčarskim meščanstvom v vlado, da se ustvari od vseh svobodomiselcev tako zelo zaželeni kartel, se zberejo na svoj nacionalni kongres en dan prej.

Mednarodni položaj pa je tak, da nujno zahteva kontinuitete v zunanji politiki Francije, ker bi vsak prelom zunanje političnih smernic Francijo neizmerno škodoval nacionalnim interesom dežele. Da socialisti tega ne razumejo, je spričo njihove revolucionarne mentalitete, ki se po buržuaznem razpoloženju in življenjski usmerjenosti njihovih voditeljev ne da izbrisati — zlasti ne danes, ko so tudi francoske delavske množice zaradi gospodarske krize zradikalizirane — samo po sebi umevno. Kljub svoji goreči želji, da bi bistveno sodočevali v bodoči vladi, ne bo njihov strankarski kongres mogel odstopiti od zahtev, katere stranki diktira tako marksistična doktrina kakor razredni interesi, posebno v sedanjem trenutku. Te zahteve pa so take, da jih Herriotova stranka ne bo mogla sprejeti, kljub temu, da se je v volivni borbi proti Tardieujevi konservativni politiki posluževala volilnih gesel, ki so v svojem radikalizmu bile močno intonirane po marksističnih »leitmotivih«. Tudi radikalno svobodomiselno francosko meščanstvo perhorrescira po svoji nacionalni tradiciji zahteve kolektivističnega socialnega programa, ki jih dviga na svoj ščit vodja francoske socialne demokracije g. Blum, ki v kolektivizmu sicer vidi bolj sredstvo za doseg moči nego absolutno dogmo, ki pa se zaradi razpoloženja svojih mas vsaj v sedanjem trenutku ne sme pokazati pripravljenega za kompromise z »gnilim meščanstvom«, pa naj bo še tako »svobodomiselno«. Ni manj pa ne divergirajo nazor svobodomiselnega meščanstva od marksističnih na polju mednarodne politike, kjer so socialisti postavili za vsakega Francoza nezasišano geslo: »najprej razorožitev, potem bo prišla sama od sebe varnost, ki jo Franciji zagotavlja miren razvoj brez strahu pred sosedi, do čim se najbolj levičarski francoski meščan ne misli niti za las oddaljiti od zahteve, ki je po vojni postala dogma vsakega Francoza, kateri hoče veljati za resničnega patriota, da se mora namreč najprej po trdnih mednarodnih političnih garancijah zagnati nedotakljivost mednarodnega položaja, ki si ga je izvojevala Francija po veliki vojni, preden se začne misliti na redukcijo vojne moči in sredstev.

Kompromis med tema dvema stališčema je nemogoč. Niti ideja »svobodomiselnega kartela« ni tako močna niti privlačna — saj aktualna v Franciji že davno več ni —, da bi mogla to nasprotje premostiti. Četudi bi Herriot tako nemogočo formulo hotel najti, bi ne uspel, ker bi povzročil razcep v radikalni stranki sami, v kateri prevladujejo desno usmerjeni elementi. Toda Herriot tudi osebno ni tako razpoložen, da bi mogli socialisti v tem oziru upati od njega odstopitve od tradicionalnega nacionalnega programa Francije. Res, da je po svoji veliki inteligenci, ognjevitim temperamentu in izredni ambiciji ves prevzel misli, da mu je usojeno ugnati splošni svetovni mir, toda kompleksiranost in mnogostranost njegovega značaja mu brani vsako enostransko in doktrinarno zapčenje v kakšno dogmo, naj bi bila še tako v duhu in smislu svobodomiselstva. Herriot je že tedaj, ko je bil šef kartelistične vlade, dokazal, da se trdovratno drži temeljnih osnov klasične francoske zunanje politike. Naj je še tako poveličeval sporazum med Francijo in Nemčijo, harmonično sodelovanje vseh kulturnih narodov in tako zvano vsečlovečansko bratstvo, vedno je ostal realisti, ki je razorožitev Francije delal odvisno od okrepitve mednarodnih garancij za njeno varnost in nedotakljivost na podlagi mirovnih pogodb. Če bi kdo o tem še dvomil, ga bo moral prepričati o nasprotnem intervju, ki ga je dal g. Herriot znanemu »Paris Midie«, Herriot brez obotavljanja in z nenavadno odkritostjo poudarja, da dobri in trajni odnosi med Francijo in drugimi velesilami ne morejo sloveti na ničemer drugem kakor na brezpogojnem spoštovanju mirovnih pogodb in paktov, ki so bili od vseh prostovoljno podpisani. Voditelj radikalnega meščanstva se postavlja popolnoma na bazo bivše Tardieujeve vlade, da Francija ne more popustiti od nemških reparacij, ako Amerika v isti meri ne zniža svojih terjatev. Eventualne spremembe glede sistema reparacij kakor tudi vojnih dolgov so vedno diskutabelne, toda principiela pravna veljavost mednarodnih pogodb se ne sme tajiti ali osporjati. Herriot med vrsticami tudi graja nedavni govor svojega tovariša Paula Boncourja, ki smatra redukcijo francoskega oboroževanja pri sedanjem stanju mednarodnih garancij za nogočo. Če pomislimo, da je istočasno šef francoskega generalnega štaba, general Weygand, proti temu govoru pri šefu stare vlade Tardieuja protestiral, potem pač ne moremo veliko dvomiti o tem, da se francosko meščanstvo v tem oziru nahaja v eni fronti proti zahtevam oziroma

Tudi Poljska kliče na pomoč

Francosko posojilo 600 milijonov Poljski — Sestanek Tardieu-Herriot na pobudo predsednika Lebruna

Pariz, 24. maja. Ž. Ne samo francoski, temveč tudi ostali mednarodni politični krogi pripisujejo sestanku, ki bo danes ob 4 popoldne med francoskimi državniki, velik pomen. Sestanek bo v elizejski palači v kabinetu predsednika francoske republike in se ga bodo udeležili Herriot, Tardieu in Flandin. S poluradne strani se čuje, da bosta po predsednikovi želji Tardieu in Flandin seznanila Herriota, bodočega šefa francoske vlade, o sedanjem stanju razorožitvenih pogajanj v Ženevi in o pripravljalnih delih za lozansko konferenco. Poluradno priznavajo, da se bodo pogajanja razširila tudi na druga vprašanja o sestavi nove vlade in večine ter o eventualnem sodelovanju Herriota in Tardieuja, zlasti v vseh zunanje-političnih vprašanjih in o državni obrambi, ker sta Herriot in Tardieu v tem zadnjem vprašanju mnogo bližje, kakor pa Herriot in Blum.

Posebno senzacijo je vzbudila nota poljske vlade, v kateri Poljska zahteva hitro pomoč; vsebina note še ni povsem znana. Tej želji Poljske seveda Tardieu sam ne more ugoditi, ker se nahaja v ostavki. Ta poljska nota je povzročila v francoskih krogih veliko razburjenje, ker baje ne gre samo za hitro finančno pomoč, temveč tudi za njo še drugo važno vprašanje. Važnost te note potrjuje njena nujnost: kajti o njej bodo razpravljali še danes, torej pred sestavo nove vlade. Francija bo najbrže ugodila Poljski ter ji dala kakih 600 milijonov frankov posojila. Ostala vsebina note bo rešena tajno.

Konferenca je važna tudi zaradi tega, ker bodo na njej še pred določenim rokom skušali sestaviti novo vlado; to je želja ne le samega predsednika republike, temveč tudi Herriota, ki se hoče potasi in temeljito pripraviti za lozansko konferenco. Kar zadeva francosko zunanjo politiko, govorijo v informiranih krogih v bližini Herriota, da bo ta v glavnem obdržal dosedanje smer. Res je, da je radikalna stranka napravila neke spremembe v zunanji politiki ter se bolj umirila. V glavnem vsebuje program radikalne stranke sledeče točke:

1. ustavitev tekmovanja v oboroževanju, 2. uvedba splošne in kontrolirane razorožitve, 3. ukinitve vojnih zvez, 4. ustvaritev novega ravnotežja v Evropi, 5. posredovanje za pomiritev med Poljsko in Nemčijo, 6. revizija vseh mirovnih pogodb, ki so nezadržljive, 7. likvidacija francosko-nemških sporov in 8. sporazum z Italijo.

Denarja ni

Pariz, 24. maja. Tg. Današnjega sestanka Herriota in Tardieuja pri predsedniku republike Lebrunu, na kateri je hotel Tardieu izročiti svoje pismo Herriotu, je prisostvoval tudi finančni minister zato, ker je šlo za posojilo 600 milijonov frankov neki prijateljski državi in ker tudi neka druga zaveznika država potrebuje za konec meseca več milijonov. Poučeni krogi dvomijo, ali bo ta razgovor mogel roditi takoj praktične sklepe.

Zunanja politika neizpremenjena

Pariz, 24. maja. Ž. Predsednik republike Lebrun je dal inicijativo za sestanek med Tardieujem in Herriotom. To je v zgodovini tretje republike drugi slučaj, da predsednik republike po porazu parlamentarne večine na volitvah posreduje, da se med predstavnikmi stare in nove večine najde rešitev, ki bi omogočila novi vladi, da točno prouči položaj, da bi vršila posle v korist države in naroda. Herriot je dal časnika izjavo, v kateri poudarja, da zaenkrat ne ve natančno, kakšen je zunanje političen položaj, da pa se bo držal načela: Boriti se za pravice Francije in za nedotakljivost mirovnih pogodb in konvencij, ki so bile zaključene prostovoljno med državami. Odnosaji Francije z inozemstvom bodo bazirali na ohranitvi pravice, ki jih ima Francija.

Herriotova manjšinska vlada brez socialistov

Pariz, 24. maja. Tg. Najverjetneje je, da bo prišlo v Franciji do sestave radikalnega manjšinskega kabineta brez socialistov in brez Tardieujeve skupine, da bi mogla prihodnja Herriotova vlada po potrebi preskrbovati različne večine od desne ali leve strani. Zdi se, da so socialisti sami že opustili misel, da bi sestavili kartel, ker danes tajnik stranke Faure že izjavlja v »Populaire«, da glavnih programnih zahtev socialistov ne more sprejeti niti Herriot niti Painlevé.

Hitler noče v vlado

Brüning še vedno gospodar položaja - V Prusiji odločajo komunisti

Berlin, 24. maja. Poziv, ki ga je glasilo bavarske ljudske stranke »Bayrische Volkspartei Korrespondenz« pretekli teden naslovlilo na kanclerja Brüninga, naj se zavaruje pred prevratnimi poskusi generala Schleicherja, je še nekoliko pogrel senzacijo o izbruhu vojaške diktature, nato pa se je nemška javnost pomirila in se pričela baviti z bolj konkretnimi problemi. Dr. Brüning je šel takoj na delo in se lotil reševanja finančnih in gospodarskih problemov, ki se porajajo iz gospodarske krize. Zadevo ostavke vojnega ministra Groenerja je nalašč pustil nerešeno, da pokaže narodnim socialistom, da se njihovega pritiska prav nič ne straši. Predmet javne razprave je zdaj postala nova zasilna naredba, ki vsebuje važne izpremembe glede davčne politike v državi in v občinah ter glede podpiranja brezposelnih. Na drugi strani se vršijo živahne razprave o bodoči pruski vladi, saj se danes prvič sestane novoizvoljeni pruski deželni zbor.

V smislu zasilne naredbe se bo »davek proti krizi«, ki je bil vpeljan lanskega junija in znaša 1,5 od sto dohodka, ostal še nadalje v veljavi in plačevati ga bodo morali tudi uradniki, ki so bili dolžni davka prosti. Ta davek naj bi vrgel 300 milijonov, ki naj bi se porabili za pobijanje brezposelnosti. Da se občinski proračuni razbremenijo, se bo meščanski davek podaljšal od 1. junija do konca leta. Rok za obvezno podpiranje brezposelnih delavcev po državi se bo skrajšal od 20 na 13 tednov. Država hoče odložiti del tega bremena na rame občin. Ta reforma je zadel na precej hud odpor pri socialistih demokratih, ki se nahajajo pod pritiskom nevolje delavskih mas. Socialni demokrati se zavzemajo za to, da bi se rajši črtala iz državnega proračuna, ki ga sedaj sestavljajo, postavka enega milijona mark za gradbo oklopne križarke C. Ni še znano kako so se končali razgovori med dr. Brüningom in predstavnikom socialistnih demokratov.

Otvoritev zasedanja pruskega deželnega zbora se je izvršila v notranje političnih razmerah, ki so dokaj bolj jasne, kakor so bile takoj po volitvah. V nekem hotelu, tik pred poslopjem deželnega zbora, je Hitler pred novo izvoljenimi poslanci svoje stranke podal tole izjavo: Narodno socialistično gibanje se ni 13 let borilo za to, da bi politiko današnje Nemčije nadaljevalo v katerikoli koalicijski. S tem je Hitler končno odbil sodelovanje s centrom, bodisi na Pruskem bodisi v Nemčiji sami. Hitler očitno noče v koalicijsko vlado na Pruskem, ker se boji, da bi njegovo gibanje radi soodgovornosti njegove stranke v vladi ne zgubilo na poletu in je raje ostal v opoziciji, upajoč, da mu prihodnje volitve prinesejo popolno zmago in da bo potem lahko vladal sam. V istem času pri-

občujejo drugi voditelji narodne socialistične stranke, kakor Goebbels, Kube in Strasser, ostre napade proti centrumu. Ker bi sodelovanje Hitlerja v Prusiji avtomatično dovedlo do sodelovanja njegove stranke s centrumom v Nemčiji, je jasno, da je Hitlerjeva odpoved izredne važnosti za ves bodoči razvoj v Nemčiji.

Splošno mnenje je, da bo na Pruskem ostal na vladi socialist dr. Braun, ki ima namen preosnovati sedanjo vlado, to je vlado socialistnih demokratov, centruma in demokratičnih strank. Za izvolitev ministrskega predsednika je potrebna absolutna večina v deželnem zboru, te pa ne more doseči ne koalicijski narodnih socialistov in nemških nacionalcev, ne dosedanja koalicijska. Deželni zbor je tako sestavljen, da dobi absolutno večino fista skupina, za katero se odločijo komunisti. Ti bodo torej jeziček na tehtnici pruske politike. V primeru, da noben kandidat ne zbere absolutne večine, ostane nadalje na krmilu Prusije dosedanja vlada.

Berlin, 24. maja. AA. Danes se je sestal pruski deželni zbor. Predsedoval je hitlerjevski general Litzmann.

Split, 24. maja. Ž. Snoči je odpotoval iz Dubrovnika z ladjo »Kralj Aleksander« v Trst, nato pa iz Trsta v Berlin predsednik pruske vlade Braun. V Dubrovniku se je mudil 14 dni.

Italijanske intrige v Sofiji

Francozi parirajo

Sofija, 24. maja. AA. Bolgarska agencija poroča: Italijanski minister za poljedelstvo g. Acerbo, ki je prišel v bolgarsko prestolnico, da poseti bolgarsko vlado in da pri tej priliki prouči gospodarske razmere na Bolgarskem, bo imel v Sofiji predavanje o poljedelstvu v Italiji.

Sofija, 24. maja. Tg. Nameravani obisk italijanskega kmetijskega ministra v Sofiji se javno tolmači tako, da je namenjen proučevanju bolgarskega kmetijstva, na drugi strani pa se smatra, da je v resnici v zvezi s stališčem Italije k donavskim

načrtom Francije in Bolgarske, katere želi, da bi bila sprejeta v Tardieujev načrt.

Sofija, 24. maja. Tg. Današnji prihod francoske križarke »Jeanne d'Arc« v bolgarsko pristanišče Varno je prvi obisk francoskega brodnjaka v Bolgarski po vojni. Zelo se je opazilo, da je kralj Boris večerjaj takoj po končani avdienci italijanskega kmetijskega ministra odpotoval v Varno k sprejemu francoske križarke, očitno zato, da s svojim osebnim sprejemom manifestira Francozom nevtralnost Bolgarske.

Za Nemce in Jugoslovane v Italiji

Dunaj, 24. maja. AA. Včeraj je bila v Karlovi cerkvi na Dunaju na pobudo južnotirolskega društva »Andreas Hofer« in drugih nacionalnih društev svečana služba božja za duše avstrijskih vojakov, padlih na južnotirolski fronti med svetovno vojno. Obenem so bile opravljene molitve za nemško in jugoslovansko manjšino v Italiji.

Znani vodja južnotirolskih Nemcev p. Inerkoff

besedo g. Tardieu. Razume se, da je eden najjačjih činiteljev, ki je na to koncentracijo vplival, popolnoma nesigurni, če ne naravnost kaotični položaj v Nemčiji, kjer nihče ne ve, ali bo ostal gospodar položaja kancler Brüning ali pa se dvigne Hitler, ki ga podpirajo podtalni vplivi, kateri segajo do starega Hindenburga. Lahko torej rečemo, da se mednarodni položaj tudi po vladni spremembi v Franciji bistveno ne bo nič spremenil. Pri tem se človek spomni anekdote, ki nam je sporočena iz prve sredine 19. stoletja. Ko je nek diplomat, ki je pričakoval od kongresa »Svete alijance« globokosežnih političnih in kulturnih preusmeritev Evrope, vprašal po konferenci Metternicha, kako se bo zdaj lice sveta preobrazilo, je dobil klasični odgovor: »Negavilo se bo lepo naprej...«

ler je v svojem govoru omenil obupni položaj, v katerem žive Nemci na južnem Tirolskem in Jugoslovani v Julijski krajini. Na koncu je pozval prisotne, ki jih je bilo do 2000, naj molijo k Bogu za Nemce in Jugoslovane pod Italijo, da bi le tem bile podeljene osnovne človeške pravice.

Službe božje so se udeležili: katoliška zveza Avstrije, dijaške korporacije v akademskih krogih in z zastavami, zastopniki nemških krščanskih, telovadnih in pevskih društev, zastopniki zveze bivših avstrijskih bojevnikov, jugoslovanski akademiki in zastopniki jugoslovanske kolonije na Dunaju.

Andree Sigfried v Belgradu

Belgrad, 24. maja. I. Tukaj se mudi znameniti francoski znanstvenik in eden najbolj duhovitih pisateljev naše dobe Andree Sigfried, profesor na visoki politični šoli v Parizu. Na Balkan je prišel, da prouči tukajšnje gospodarske in politične razmere. Svoja opazovanja hoče uporabiti za svojo najnovejšo knjigo o Evropi, ki bo četrta v znameniti seriji knjig o Angliji, Ameriki in Franciji. Jutri bo predaval na juridični fakulteti. Predavanja se bo udeležil ves diplomatski zbor in vsi vodilni politiki in znanstveniki.

Dunajska vremenska napoved. Izpremenljivo in viharno vreme. Pozneje se bo vreme zopet poslabšalo, temperatura pa se bo znižala.

Češki vojni muzej

Dne 2. julija, ob 15 letnici bitke pri Zborovu, bodo v Pragi odprli muzej, ki bo posvečen spominu na boje za narodno osvoboditev. Ta muzej bo edini svoje vrste v Evropi, ne samo po razstavljenih predmetih, ampak tudi po moderni ureditvi, v katerem ne bo manjkalo niti krasno urejenega fotografskega ateljeja za reprodukcije filmov.

Delo za novi muzej si moremo ogledati že v pisarni iz kartotek, ki zaznamujejo 40.000 negativov, 60.000 fotografij in 150.000 m filma, ki je spravljen v posebnih shrambah. V muzeju bodo razstavljene fotografije iz vsega sveta, iz vseh krajev, kjer so živeli Čehi in Slovaki ter delali za osvoboditev svoje zemlje. Kajpada dobi povsod Čeha. Zato bodo tudi fotografije s Kamčatke, iz Kitaja, Perzije, Afrike, Amerike, Tahitija in iz drugih dežel. Fotografije kažejo dokumente iz enega najlepših poglavij češkoslovaške zgodovine ter dokazujejo, kako so po vsej zemeljski obli bili raztreseni češki ljudje, ki so vsi delali za ustvaritev svojega narodnega ideala, ki so bili največkrat prepuščeni le samim sebi in niso vedeli za delovanje rojakov drugje — vsak Čeh je bil prešinjen ene misli: »Sedaj ali nikdar!«

V muzeju bodo shranjene tudi posode s pepelom češkoslovaških legionarskih generalov in drugih legionarjev, ki so padli kjerkoli na širnih krvavih poljanah. Te posode bodo kasneje spravili v mavzolej, ki ga bodo postavili na hribu Vitkov.

Posebnost muzeja je v tem, ker bo kazal zgodovino kratke dobe od leta 1914 do 1920, ko so

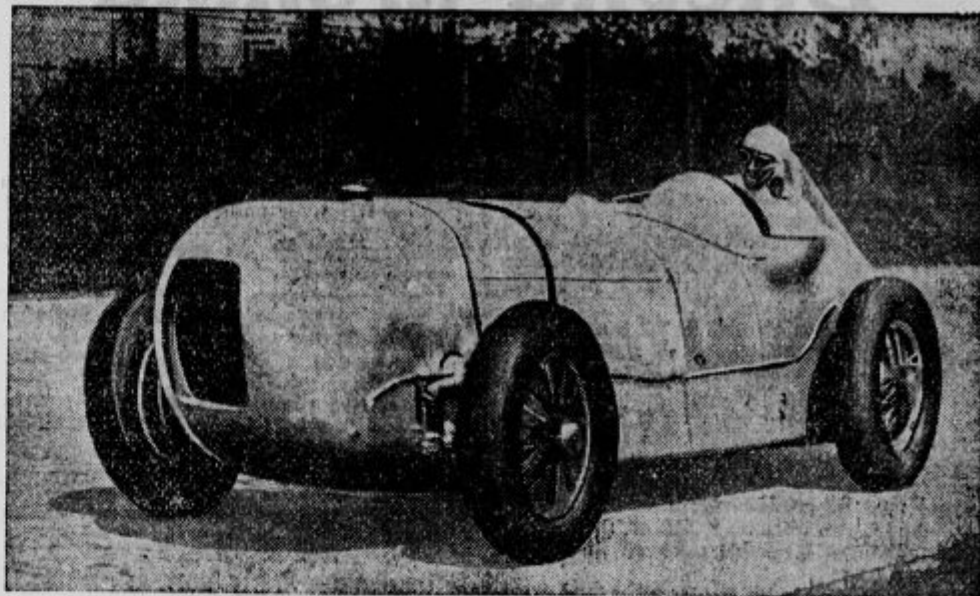
se zadnji češki legionarji vrnili v domovino. Med drugimi dokumenti bodo razstavljeni tudi vsi važni vojni lepaki (samo teh bo okrog 3000) stare Avstrije in antante, posebno kolikor se tičejo Čehov. Tudi kipi uglednih in preprostih Čehov bodo razstavljeni na ta način, da bodo oblečeni v obleko, kakršno so nosili. V tej skupini kipov bo videti avstrijskega pešca od 28. pešpolka, legionarja iz skupine kasnejše češkoslovaške čete »nazdar«, datje ruske in italijanske legije ter ameriške, srbske in romunske prostovoljce.

V muzeju bodo razstavljeni tudi dokumenti o nastanku narodnih svetov, adrese ruskih mest in propagandni material češkoslovaških legij. Razstavljene bodo tudi slike čeških in slovaških slikarjev, med njimi tudi slike samoukov, ki so popisovali življenje in trpljenje češkega človeka med vojno, doma in v tujini. Teh slik bo nad 3000.

Za bitki pri Zborovu in Bahmaču, kjer so se češke legije posebno udejstvovala, bodo pripravljene posebne dvorane, v katerih bodo razpoloženi vsi spomini na te bitke, venci iz bodoče žice, ki so bili pripeljeni v domovino z ostanki neznane junaka.

Sedaj je v zgradbi muzeja vse živo. Slikajo na zid mape, dolge do 14 m, nameščajo plastične karte bojišč in domačega odpora. Nazadnje bodo izobesili še vse zastave čeških legionarjev. Teh bo nad 150 brez črtnih zastav. Prav na koncu pa pride še nad 20 zastav rdeče ruske armade, katere so češki legionarji v bojih vzeli boljševikom.

Smrtna dirka z avtom

Zmagovalec Brauchitsch s svojim srebrnosivim dirkalnim avtom.

Dne 22. t. m. so se vršile v Berlinu avtomobilske dirke, katerih so se udeležili najznamenitejši dirkači sveta. Med drugimi se je udeležil dirke tudi češki knez Lobkovic s svojim avtom tipa »Bugattie«. Na ovinku je preostro in prehitro vozil, tako da ni zmogel ovinka. Voz je zaneslo v stran od proge ter ga vrglo ob bližnji železniški nasip s tako silo, da je bil avto ves razbit. Izpod

razvalin so potegnili hudo ranjenega kneza Lobkovic, ki je v bolnišnici umrl zaradi velikih poškodb.

Pri teh velikih avtomobilskih dirkah, katere so se seveda kar nadaljevale, je končno zmagal Manfred pl. Branchitsch na vozu tipa Mercedes. Drugi pa je bil znani Caracciola na vozu Alfa Romeo. Dirko je gledalo 250.000 ljudi

Med plameni in vodami

Iz Pariza poročajo še o nekaterih strašnih podrobnostih katastrofe zgorelega parnika »George Philippare«. Doslej manjka poročil o 49 popotnikih, o katerih ni znano, ali so živi ali mrtvi. Vendar le še upajo, da jih bo od teh 49 nekaj rešenih. Morda je rešilne žolne zanesla morska struja kam na morje. Pogrošajo med drugimi tudi časnikarja Alberta Londresa. Rešene popotnike pa bodo iz Debrečija in Adena hitro prepeljali domov na Francosko.

Ogrodje zgorele ladje se je 20. t. m. potopilo. Po požaru so valovi odnesli ladjo kakih 160 milj daleč na globoko. »Petit Parisien« *prinaša nekaj izjav rešenih popotnikov.*

Požar je prizadel le popotnike I. razreda, ki se niso mogli več rešiti po že gorečih stopnicah. Zato so iz svojih kabin skozi odprta okna skakali naravnost v vodo. Anamitskega finančnega ministra Taj van Toana so po vrvi spustili skozi okno v morje. Mož se je pri tem hudo poškodoval. Kdor

Newyorški župan Jimmy Walker, kateremu očitajo, da je prejel 10.000 dolarjev podkupnine, da je neki avtobusni družbi dal koncesijo.

pa ni mogel skozi ozko okence v morje, je zgorel. Zunaj na morju pa so se vršili strašni prizori. Ljudje so se oprijemali za deske, stole in se poleg gorečih ladje v morskih valovih borili za življenje. Celi dve uri, dokler niso omagali. Omagali pa so pred vsem otroci in ženske, ki jih je plem pogoltnilo morje. Mornarji ruske ladje so bili prvi na kraju nesreče ter so požrtvovalno reševali ponesrečence.

*

Zaročenec: »Želim si ženo, ki bo lepa in mlada in poleg tega dobra gospodinja.«

Zaročenka: »Če meniš, da sem mlada in lepa, je že vse v redu; dobro gospodinjino bom že najela.«

Šibe potresa in povodnji

Srednjeameriško republiko San Salvador je zopet udaril hud bič potresa. Po poročilih, ki prihajajo iz Amerike, je več mest skoraj popolnoma porušeni in mnogo ljudi ubitih. Potres je obiskal tudi republiko Nicaragua, kjer je med prebivalstvom vzbudil strah in grozo. Iz Argentine poročajo, da je vulkan Desabazado, kjer je središče zadnjih vulkanskih izbruhov v Andah, zopet začel

MacDonald ozdravljen zapušča bolnišnico. Zunaj so ga sprejeli prijatelji, med njimi Škoti v narodni noši.

delovati. Nad goro je videti ogromen črn oblak dima in pepela, ki počasi pada na spodaj ležeče mesto Malargue. — Tudi iz Batavije poročajo, da je na otoku Timor razsajal hud potres in da so ondodni ognjeniki začeli delovati.

Istočasno poročajo iz Londona, da se je nad devetimi severnoangleškimi grofijami v nedeljo ugrgal oblak, kar je povzročilo take povodnji, kakršnih Anglija že več desetletij ni doživela. V mestu Derby je voda drla po ulicah 2 m visoko in poplavlila 600 trgovin in nad tisoč stanovanj. Vodovje je uničilo svetlobne naprave, tako da je v nedeljo ponoči bilo mesto popolnoma v temi. Ker so bile uničene tudi telefonske naprave, ni bilo mogoče iz zunanjih krajev priklicati pomožnih reševalcev.

Iz Gornje Avstrije poročajo, da je v nedeljo popoldne nad vso deželo divjala grozna nevihta z viharjem in točo, ki je bila tako debela kakor golobja jajca ter je padala tri četrte ure. Povsod, koder je padala toča, so uničene vse posetve in nasadi. Vode so strašno narasle in so morale požarne brambe reševati ljudi iz poplavljenih stanovanj.

V okolici mesta Ragnit v vzhodni Prusiji in v okrožju Memela je v nedeljo popoldne tudi divjala grozna nevihta, med katero je strahovito treskalo. Strela je na mnogih krajih zažigala hiše in gospodarska poslopja. V kraju Valdaus je strela ubila nekega kovača. Po mnogih drugih krajih je strela pobila silno veliko živine, ki se je pasla po pašnikih. Tudi toča, ki je padala med nevihto, je napravila veliko škodo.

Prostovoljna Robinzona

V Berlin je prišlo pismo od prof. dr. Fr. Ritterja, ki se je naselil s soprogo pred tremi leti na neobljudenem otočju v Zelvi skupini (Galapagos) blizu ravnika sredi Tihega oceana. O tem so listi že svojčas obširno poročali. Otočje, ki sta si ga izbrala nova Robinzona, se imenuje Floreana, ker se odlikuje po posebno bujnem rastlinstvu. V teku zadnjih 24 mesecev so samo dvakrat obiskali otočje tuji ljudje. Zadnji izmed obiskovalcev je bil neki Robinzonov prijatelj, ki mu je prinesel jako koristno darilo, močnega mladega osla. Ritter z ženo opravljata sama vse potrebne posle. Živita od sadja in zelenjave lastnega pridelka ter ves čas shajata brez mesa in kruha. Prve mesec sta prebela v zaslini, v naglic postavljeno bajti. Pozneje sta morala zgraditi močnejšo hišo in visok plot, ker so zaloge živil privabile sicer nevarne, a nadležne glodavce, miši in druge. Dr. Ritter in njegova žena se nista naveličala samote in pišeta, da nikakor ne pogrešata nemirne Evrope. Družba dveh udomačenih opic jima popolnoma zadostuje. Otočje Floreana se jima zdi pravi raj. Ne moreta prehaliti zdrave in okusne prehrane, ki jo jim daje krompir, banane, pomaranče, limone in sok sladkornega trsa. Le redkokdaj se prikaže daleč na obzorju dim mimoplovečega parnika, ki spomni Robinzona na nekdanje sitno, težko, hrupno življenje. »V starih trenutkih sva dvakrat srečna, da sva se poslovila za vselej od star domovine«, sklepata pismo. »Nikakor naju ne pomilujta, če nama noče zavidati.«

*

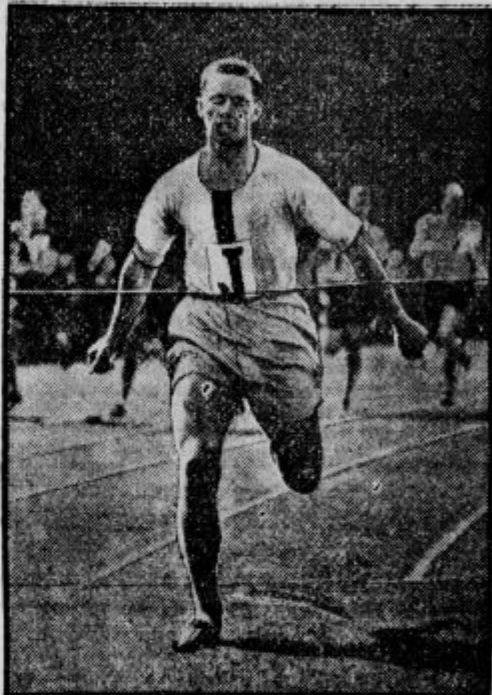
»Gospod doktor, ali se še spomnate? Ko sem bil lani pri vas radi revme, ste mi priporočili, naj se varujem pred mokroto.«

»Seveda; ali vam je pomagalo?«

»Pomagalo je; prišel sem vas samo vprašat, ali se zdaj lahko že okopljem.«

Orientalski princ: Drugi sin hedžskega kralja Feisal-ibn-Abdul-Aziz-Saud je v spremstvu prišel v Berlin.

Namesto na olimpijado v samostan! Znameniti avstralski skakalec Jimmy Carlton, ki bi bil imel nastopiti za Avstralijo na letošnji olimpijadi, je sklenil dati slovo rekordom na stadionih in se posvetiti Bogu v samostanu.

Veseli dogodek v slonovi družini: V monakovskem zooškem vrtu je slonica Cora vrgla slončiča, ki se prav dobro razvija. Je že 100 funtov težak in 81 cm visok.

Lindberg se seli

Pariški poročevalci »Daily Express« *javlja, da je sklenil Lindberg naseliti se na Francoskem. Gospa Lindberg pričakuje že ta mesec drugega otroka. Tragična usoda prvorojenčka je globoko pretresla očeta in mater. Na priporočilo prijateljev in javnih osebnosti sta sklenila vsaj za nekaj let zapustiti Ameriko. Lindberg je že najel graščino ob Biskajskem zalivu v bližini Bordeauxa. Lastnik graščine, osebni prijatelj Lindbergovega tasta, rajnega senatorja Morrowa, je v vsakem oziru ustrežen nesrečnemu letalcu.*

Kakor znano, je postal Lindberg žrtev sleparjev, ki jim je izplačal 50 tisoč dolarjev odkupnine za umorjenega sinčka. Lindberg je javil oblasti številke sleparjem izročenih bankovcev, ko se je prepričal, da je bil grdo varan. A ti podatki so samo otežkočili preiskavo, namesto da bi jo olajšali. Kmalu se je ugotovilo, da so zločinci vnovčili večji del prejetih bankovcev v Švici, a manjši zneski so ugotovljeni v 28 evropskih državah od Poljske do Španske. Kateri defektiv bo mogel pod temi okoliščinami ugotoviti zločince? Vsled tega je zunanji tajnik Zedinjenih držav po nalogu policijskih oblasti samo naprosil vse evropske vlade, da bi prispevale podatke o sedanjih lastnikih Lindbergovih bankovcev.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega značaja vsaka vrstica 20 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček, račun Ljubljana 10349.

Službo dobe

Beseda samo 50 par

Mizar, pomočnika pridnega, sprejme Sajo, mizarstvo, Skofja ul. št. 13. (b)

Službe iscejo

Beseda samo 50 par

Kleparski pomočnik zelo delaven in vešč, išče mesto. Pisati na: Leopold Zelenec, Litija 58. (a)

Gradbena tehničarka s triletno prakso in po povrnitvi iz inozemstva išče primerne nameščenje za sezonsko delo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8236. (a)

Organist izvežban občinski in hranilnični tajnik išče mesto. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8257. (a)

Objave

Beseda samo 50 par

Opezarjamo da so naše kontrolne znamke števil 2A 1645 do 1648 neveljavne. - Singer šivalni stroji d. d. (o)

Izjavljamo da gosp. Šehić Marijan ni več pri nas nameščen in nima pravice kasirati niti sklepati kupčije za naš račun. - Singer šivalni stroji d. d. (o)

Stanovanja

Beseda samo 50 par

ODDAJO: Prazno sobo lepo, veliko in solčno, pripravno tudi za pisarno se odda. Miklošičeva c. 7 III. Vhod poleg Delavske pekarnice. (s)

Sostanovalec sprejem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 8238. (s)

Soba oddam takoj na Cesti na Illovo št. 68. (s)

Prazno ali opremljeno sobo s posebnim vzhodom takoj oddam. Društvena 27, Novi Vodmat. (s)

Soba s štedilnikom se takoj odda. Podmilščakova ulica 39. (s)

Vnajem

Beseda samo 50 par

ODDAJO:

Velika skladišča na postaji Sunja, pripravna za veletrgovino z žitom, jajci, perutnino ali manjšo tovarno, se oddajo 1. julija. Vprašanja na: Ivo Vranešič, Sunja, Hrvaško. (n)

Dobro pekarno dam v najem proti odkupnini. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Pekarna« št. 8234. (n)

Lokal z 2 izlozba event. z manjšim skladiščem takoj oddamo. Vprašati: Kolo-dvorska ulica 30. (n)

Razno

Beseda samo 50 par

Razmnoževanja prepisovanja in druga pisarska dela prevzame The Rex Co., Gradišče št. 10, telefon 22-68. (r)

Posredstva

Beseda samo 50 par

Parcele naprodaj Več parcel na periferiji Ljubljane zelo poceni prodaja J. Oražem, Moste pri Ljubljani. (p)

Dve hiši štiristanovanjski naprodaj v Zeleni jami, Hiralniška ulica 22 in 24, poleg Pokopališke ulice. (p)

Parcela solčna lega, 400 m² po 45 Din naprodaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 8215. (p)

Glasba

Beseda samo 50 par

KLAVIRJE pokvarjene in razglazene popravljajo in uglašujejo strokovno najbolje in najceneje. - Društva popust. - Jos. Bajde, Ljubljana, Gosposvetska 12. g

Pohištvo

Beseda samo 50 par

Novo spalnico 2 omari, 2 nočni omarici, 2 postelji za 1200 Din — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8240. (s)

Auto-motor

Beseda samo 50 par

Avtomobilisti! biciklisti! Uporabljajte za vaša vozila le India Super pneumatiko in Star olje. Zaloge in zastopstvo — Motor Import Cie., d. o. z., Celje, Vodnikova ul. 2. (f)

Prodaj

2 dobro ohranjena motorja z ali brez priklole, znamke »Ariel« 5 HP in »AJS« 8 HP, po zmerni ceni. Poizve se v trgovini Stane Drganec, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. (f)

AJS motorno kolo

s prikolicco, 1000 cm³, malo voženo, ugodno prodaja Franjo Kunovar, Sv. Križ — Ljubljana. (f)

Avto 5000 Din

znamke »Opel«, stara tipa, zelo izdržljiv motor, posebno močne vzmeti, dobre gume, poltovorna karoserija, prodam takoj. Ponudbe: »Tempo«, Ljubljana Gledališka 4. (f)

Pridelki

Beseda samo 50 par

Ia krompirja jedilnega samo belega, izbranega, kupujem stalno vsako količino proti takojšnjemu plačilu. Na ponudbe brez cene se ne oziram. »Viktorija«, Zagreb. (y)

Več stotov sena

prvovrstnega, ima naprodaj Karel Strukelj, Zaloška cesta št. 9, Vodmat, Moste. (y)

Prodajo

Beseda samo 50 par

Nogavice, rokavice in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelc, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (f)

Trboveljski cement

betonsko železo, nosilke, stavbno okovje in vsakovrstno orodje — najceneje pri Jos. Zalta & Co, trgovina železnine, Dunajska cesta 9 (poleg nebotični-ka). (l)

Šivalni stroj

popolnoma nov, naprodaj za 1250 Din. Miklošičeva c. 7/III. Vhod poleg Delavske pekarnice. (l)

Vrtni stole

zložljive, prodaja Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6, telefon 2605. (l)

Štedilnike

raznih vrst; vrtni, balkonske in stopniške ograje, dim. vratica, brzoparilnice, nudi po najnižjih cenah ključ, podjetje Ciril Podraž, Ig pri Ljubljani. (l)

Dobro vino

liter à 4 Din pri Antonu Tkalec, Maribor, Glavni trg 4, v trgovini. (l)

Novo kolo

svetlovene znamke, se zelo poceni prodaja. Miklošičeva c. 7/III. Vhod poleg Delavske pekarnice. (l)

Super visokovredni

PORTLAND CEMENT

Znamke: »Colossus« - »Hammerbrand« - »Temple«

PORTLAND CEMENT

»Salona-Tower« - »Excelsior« - »Titan« - »Prima« - »Lion-Brand«. V vsaki množini stalno na skladišču.

»Alpeko«, trg. ind. družba, Ljubljana, Masarykova cesta 23.

Pisalni stroj

»Ideal« in brek voz za 6 oseb prodam. Krakovski nasip 26. (l)

Novi obrtni zakon

se naroča pri Komanditni družbi M. Jankole — Selenburgova 6/II. (l)

Konfekcija moda

Najcenejši nakup Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Puhasto perje

čisto, čehano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštnem povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja. (l)

Kupimo

Beseda samo 50 par

Srebrne krone staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (l)

Vrednostne papirje

kupuje Komanditna družba M. Jankole, Selenburgova 6/II. (k)

Vosek

čist, kupuje po najvišjih cenah Fr. Stupica, železnina in zaloga čebelarstvih potrebščin. — Ljubljana, Gosposvetska c. 1. (k)

Pozor, krojači!

Kupim rabljen likalnik. — Hren, krojač, Prešernova ulica 54/L. (k)

Za mojo dražbo

ki bo v jeseni v Zagrebu, iščem že sedaj primerne predmete, specielno kompletne grafičinske oprave (slične dražbe vršim tudi na licu mesta), dalje starinsko pohištvo, lepe slike, steklo, porcelan kakor tudi vse starinske in moderne umetnine. Dražbeni pogoji zelo ugodni! Radi dogovorov pridem radevolje tudi na dom! — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Aukcion« št. 8244. (k)

Obrt

Beseda samo 50 par

Soboslikarski vzorci najlepši in najcenejši bodo na ljubljanskem velesejmu v paviljonu E. Se priporoča Josip Božič. (t)

Pozor!

Najceneje se oblečeš pri Rusu na Selu, Predovičeva ulica 12, Moste. — Bivši vodja delavnice firme Krošeli. (t)

Egidiš Sušteršič

sobni slikar, Ljubljana, Križevniška ulica 6, telef. št. 31-01, izvršuje vsa v soboslikarsko stroko spadajoča dela v mestu in na deželi po najmodernejših vzorcih. (t)

DRVA

Trgovina s kurivom Iv. Schumi Dolenska cesta Telefon 2951

PREMOG

Nogavice

rokavice, robce, perilo, torbice, kravate nizke cene, samo pri PETELINC-u Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika. (l)

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Posteljne žične vloge

v lesenih ali železnih okvirjih, ter zložljive železne postelje izdeluje solidno točno po naročilu tvrdka Pavel Strgulec Ljubljana, Gosposvetska cest št. 33

Zahtevajte brezplačni cenik!

Malinovec

pristen, naraven s čistim sladkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI Ljubljana, Dunajska c. 6

Modroce

otomane, divane, fotelje in vse tapetne izdelke vam nudi najceneje Ignacij Narobe Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu)

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32

Kašo

ješpreni, ajdovo moko vedno sveže oddaja na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24

„SAMSON“ podplat

Nabavite si takoj »SAMSON« podplate, kateri so najtrpežnejši in najcenejši, so nepremočljivi, lahki in poleti hladni. »SAMSON« podplate dobite pri tvrdki H. SELJAK, trgovina čevljev, v Ljubljani, Prešernova ul. 52 po sledečih cenah: Moški par Din 19.—, damski Din 15.—, dečki Din 14.— in 10.—. Trgovci, čevljarji in zastopniki na fiksni račun dobijo popust.

Modno krojaštvo

Delo solidno. Nizke cene. Popravila, čiščenje, likanje in obračanje oblek izvršuje točno Družina Gabrijel Ljubljana, Florjanska 31.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš dobri soprog, oče in stric, gospod

Franc Malavašič

trgovec in posestnik na Vrhniki

danes, dne 24. t. m., po dolgi mučni bolezni, v starosti 66 let Bogu vdano umrl.

Pogreb draga pokojnika bo v četrtek na praznik, dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče Sv. Pavla.

Vrhnika, dne 24. maja 1932.

Žalujoča soproga Marija, Franci, Ivan, Toni, Rudi in Joško, sinovi; Mimi, Rezi in Ivanka, hčerke, in ostali sorodniki.

Roland Dorgelès:

Leseni križi

42

Mati in hči, ki doslej nikdar nista kazali strahu, sta kričje pobegnili, in ko so prinesli tovariši krsto zopet v mlin, se je Ema onesvestila. Prva je bila zapazila, da je pokrov napol odprt, kakor da bi bil stari poizkušal priti ven in tudi pobegniti.

Krsto so položili zopet na obe stolici in mrlič je ostal do mraka v hiši, ki je ni hotel zapustiti. Na večer so kmetje zopet prišli, nosilci so zadelj svoje breme na ramo. Pravkar so odšli in pes se še tuleč zaganja na verigi.

Ta tragična vrnitev starega me je zadela kakor predznak. Še nikoli niso bili doslej streljali v tako bližino mlina. Ali ga hočejo sedaj porušiti, ko njega ni več? Prevzemal me je čuden nemir. Plašil me je občutek, da stoji nekdo tik za menoj.

V nejasnem strahu me spreleti zana; vstanem in ne da bi se ozrl nazaj, ne da bi pogledal na pručico starega, odidem tiho žvižgaje ven na vrtiček. Vrata za seboj hitro zaprem.

Ze se je skoraj popolnoma stemnilo. Kameniti vodnjak je videti kakor grob. Onstran potoka korakajo mimo z zamolklim hrumom črne čete, zamena. Goste sence se mešajo med seboj, nad njimi štrle proti nočnemu nebu rovnice in puške: trop oboroženih kopačev. Par zamudnikov se opira ob palice. Pač domobranci.

Spređaj v jarkih nobenega strela. Tam daleč, pri Berry-ju, zamolklo grmenje topov. Vrbe okrog ribnika sklanjajo svoje čelo in sanjajo; na vodi senca par spečih rac, ki so videti kakor labodi. Vsa noč leži v

tej mrtvi vodi. Obrisi dreves se jasno odražajo v njej, veje za vejo in svinčenosivo se zrcali v njej tudi veliko, žalostno nebo.

Nobenega šuma nikjer. Na polju izgubljen glas čeblijačega jereba. Prostrano zatišje me pomirja... Ampak zakaj Feroce ne laja več?

Zdajci nastane v golobnjaku lahno šumenje perja, tisto frfolenje, ki ga slišimo, če zmotimo perjad v spanju. Iz golobnjaka se prikaže golob, nato še eden; udar s peroti in že se spustita na vejo... Zakaj? Kdo ju je bil izbežal?

Obide me nora misel: Ema se je bila vrnila, se skrivno splazila v podstrešje in tam počenja sedaj taisto, kar je bil počenjal že stari...

Prisluškujem razburjen, srce mi pölje. Nekaj je zaškrpalo; ali kdo odpira strešne line?

Kakorkoli, vedeti moram. Skozi pralnico odidem v hišo, tipaje z rokami. Zadenem se v cizo in prestrašeno srce zapölje še močnejše...

Vzpenjam se po lesenih stopnicah. Bože, kako škripljejo!... Tu je podstrešje. Skozi umazano steklo line slabotno prodira sinja noč. Tam-le v senci nekaj ždi... Ne, nič ni: vreče.

Kolena se mi tresejo. Vendar me ni strah. S previdnim korakom grem dalje, moje ledene roke pretipavajo temo, par predmetov uganem. Napenjam oči, ki se polagoma navadijo na temo. Spoznam razabešen plašč, ki se suši, rokavi vise nizdol.

V golobnjaku se še vedno premikajo golobi. Sedaj sem tik njega, narahlo odprem vrata, da bi preprečil škripanje tečajev... Sklonjen pogledam notri, pest se mi krči. Nič, nič...

Skozi streho mize mesečina, da razločujem golobe, ki sede tesno drug ob drugem na drogovihi. Tiho

gruljenje. Zunaj žvižga veter, s stisnjenimi ustnicami, ostro pesem.

Tedaj škripajoča vrata zopet zaprem; sam, čisto sam sem na temnem podstrešju in gledam žalostne cunje z visečimi rokavi, ta medli plašč, v katerem bo umrl vojak.

VII.

V Mornariški kavarni.

Demachy-ju so bili dejali, da jih bo našel v Mornariški kavarni, tik zidanega mostu.

Čez veliki most, ki so mu bili stebri napol razstreljeni, je bilo mogoče iti le v temi. Podnevi je bilo dovolj, da se je pokazal na njem kak kolesar, pa je takoj zabesnel skupen strel in plosnil v vodo ali pa okrhnil kos iz kamenite ograje. Demachy je šel čez reko malo više, po ladijskem mostu, ko se je jelo mračiti.

Kakor da bi še v mirni vodi stremili proti nebu, so potapljali visoki topoli svoje sence do vrhov v zeleno vodo, ki se je komaj pregibala. Na strmem bregu je spal, zleknjen postrani, velik čoln. Iz strani so mu bili iztrgali več plank in skozi rege je bilo videti prav na dno praznega ladijskega prostora, globoko notri med velikimi lesenimi stenami, in človek se je vprašal, kako je mogla reka to kitovsko ogrodje naplaviti tako visoko.

Žuboré je udarjala voda ob čolne pontonskega mostu. Bili so to majhni, zeleno ali črno prepleškani ribiški čolni, v katerih je ob lepih poletnih nedeljah tako prijetno veslati. Najbolje ohranjeni čoln je imel spređaj napis v beli barvi: »Lucienne Brémont. Roucy.« Granatni drobir ga je bil ob strani poškoval.

Češki vojni muzej

Dne 2. julija, ob 15 letnici bitke pri Zborovu, bodo v Pragi odprli muzej, ki bo posvečen spominu na boje za narodno osvoboditev. Ta muzej bo edini svoje vrste v Evropi, ne samo po razstavljenih predmetih, ampak tudi po moderni ureditvi, v katerem ne bo manjkalo niti krasno urejenega fotografskega ateljeja za reprodukcije filmov.

Delo za novi muzej si moremo ogledati že v pisarni iz kartotek, ki zaznamujejo 40.000 negativov, 60.000 fotografij in 150.000 m filma, ki je spravljen v posebnih shrambah. V muzeju bodo razstavljene fotografije iz vsega sveta, iz vseh krajev, kjer so živeli Čehi in Slovaki ter delali za osvoboditev svoje zemlje. Kajpada dobiš povsod Čeha. Zato bodo tudi fotografije s Kamčatke, iz Kitaja, Perzije, Afrike, Amerike, Tahitija in iz drugih dežel. Fotografije kažejo dokumente iz enega najlepših poglavij češkoslovaške zgodovine ter dokazujejo, kako so po vsej zemeljski obli bili raztreseni češki ljudje, ki so vsi delali za ustvaritev svojega narodnega ideala, ki so bili največkrat prepuščeni le samim sebi in niso vedeli za delovanje rojakov drugje — vsak Čeh je bil prešinj ena misli: »Sedaj ali nikdar!«

V muzeju bodo shranjene tudi posode s pepelom češkoslovaških legionarskih generalov in drugih legionarjev, ki so padli kjerkoli na širnih krvavih poljanah. Te posode bodo kasneje spravili v mavzolej, ki ga bodo postavili na hribu Vitkov.

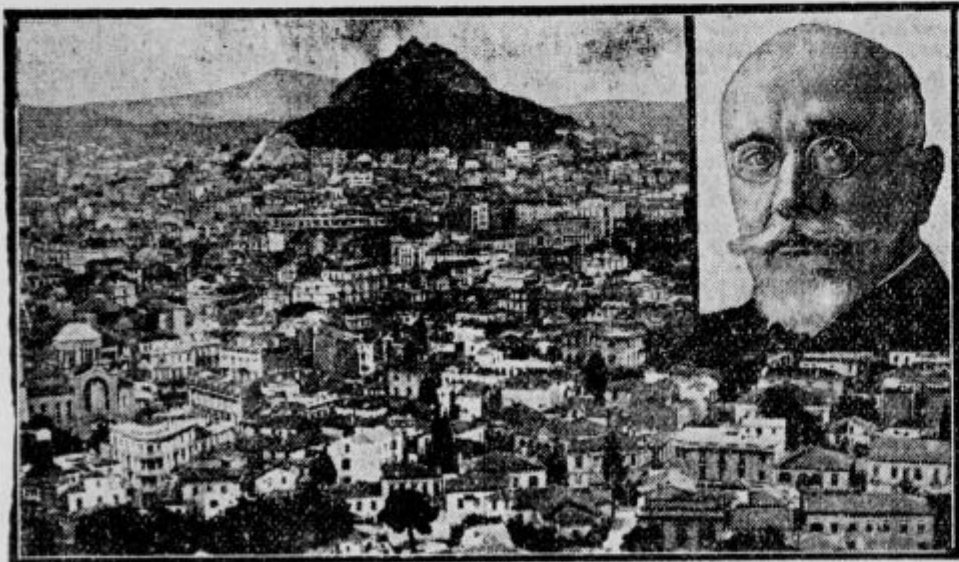
Posebnost muzeja je v tem, ker bo kazal zgodovino kratke dobe od leta 1914 do 1920, ko so

se zadnji češki legionarji vrnili v domovino. Med drugimi dokumenti bodo razstavljeni tudi vsi važni vojni lepaki (samo teh bo okrog 3000) stare Avstrije in antante, posebno kolikor se tičejo Čehov. Tudi kipi uglednih in preprostih Čehov bodo razstavljeni na ta način, da bodo oblečeni v obleko, kakršno so nosili. V tej skupini kipov bo videti avstrijskega pešca od 28. pešpolka, legionarja iz skupine kasnejše češkoslovaške čete »nazdar«, dalje ruske in italijanske legije ter ameriške, srbske in romunske prostovoljce.

V muzeju bodo razstavljeni tudi dokumenti o nastanku narodnih svetov, adrese ruskih mest in propagandni material češkoslovaških legij. Razstavljene bodo tudi slike čeških in slovaških slikarjev, med njimi tudi slike samoukov, ki so popisovali življenje in trpljenje češkega človeka med vojno, doma in v tujini. Teh slik bo nad 3000.

Za bitki pri Zborovu in Bahmaču, kjer so se češke legije posebno udejstvovali, bodo pripravljene posebne dvorane, v katerih bodo razpoloženi vsi spomini na te bitke, venci iz bodeče žice, ki so bili pripeljani v domovino z ostanki neznanega junaka.

Sedaj je v zgradbi muzeja vse živo. Slikajo na zid mape, dolge do 14 m, nameščajo plastične karte bojšč in domačega odpora. Nazadnje bodo izobesili še vse zastave čeških legionarjev. Teh bo nad 150 brez črtnih zastav. Prav na koncu pa pride še nad 20 zastav rdeče ruske armade, katere so češki legionarji v bojih vzeli boljševikom.

Buda kriza pretresa Grčijo. Venizelos (desno zgoraj) je odstopil zaradi gospodarskih težav. Bati se je notranjih homatij. Na sliki vidimo grško glavno mesto Atene (v ozadju starodavna Akropolis).

Šibe potresa in povodnji

Srednjeameriško republiko San Salvador je zopet udaril hud bič potresa. Po poročilih, ki prihajajo iz Amerike, je več mest skoraj popolnoma porušena in mnogo ljudi ubitih. Potres je obiskal tudi republiko Nicarago, kjer je med prebivalstvom vzbudil strah in grozo. Iz Argentine poročajo, da je vulkan Desabizado, kjer je središče zadnjih vulkanskih izbruhov v Andah, zopet začel

MacDonald ozdravljen zapuša bolnišnico. Zunaj so ga sprejeli prijatelji, med njimi Škoti v narodni noši.

delovati. Nad goro je videti ogromen črn oblak dima in pepela, ki počasi pada na spodaj ležeče mesto Malargue. — Tudi iz Batavije poročajo, da je na otoku Timor razsajal hud potres in da so ondodni ognjeniki začeli delovati.

Istočasno poročajo iz Londona, da se je nad devetimi severnoangleškimi grofijami v nedeljo utrgal oblak, kar je povzročilo take povodnji, kakršnih Anglija že več desetletij ni doživela. V mestu Derby je voda drla po ulicah 2 m visoko in poplavlila 600 trgovin in nad tisoč stanovanj. Vodovje je uničilo svetlobne naprave, tako da je v nedeljo ponoči bilo mesto popolnoma v temi. Ker so bile uničene tudi telefonske naprave, ni bilo mogoče iz zunanjih krajev priklicati pomožnih reševalcev.

Iz Gornje Avstrije poročajo, da je v nedeljo popoldne nad vso deželo divjala grozna nevihta z viharjem in točo, ki je bila tako debela kakor golobja jajca ter je padala tri četrti ure. Povsod, koder je padala toča, so uničene vse poselve in nasadi. Vode so strašno narasle in so morale požarne brambe reševati ljudi iz poplavljenih stanovanj.

V okolici mesta Ragnit v vzhodni Prusiji in v okrožju Memela je v nedeljo popoldne tudi divjala grozna nevihta, med katero je strahovito treskalo. Strela je na mnogih krajih zažigala hiše in gospodarska poslopja. V kraju Valdaun je strela ubila nekega kovača. Po mnogih drugih krajih je strela pobila silno veliko živine, ki se je pasla po pašnikih. Tudi toča, ki je padala med nevihto, je napravila veliko škodo.

Prostovoljna Robinzona

V Berlin je prišlo pismo od prof. dr. Fr. Ritterja, ki se je naselil s soprogo pred tremi leti na neobjudenem otočju v Zelvi skupini (Galapagos) blizu ravnika sredi Tihega oceana. O tem so listi že svojčas obširno poročali. Otočje, ki sta si ga izbrala nova Robinzona, se imenuje Floreana, ker se odlikuje po posebno bujnem rastlinstvu. V teku zadnjih 24 mesecev so samo dvakrat obiskali otočje tuji ljudje. Zadnji izmed obiskovalcev je bil neki Robinzonov prijatelj, ki mu je prinesel jako koristno darilo, močnega mladega osla. Ritter z ženo opravljata sama vse potrebne posle, živita od sadja in zelenjave lastnega pridelka ter ves čas shajata brez mesa in kruha. Prve mesece sta prebila v zasilni, v naglici postavljeni bajti. Pozneje sta morala zgraditi močnejšo hišo in visok plot, ker so zaloge živil privabile sicer ne nevarne, a nadležne glodavce, miši in druge. Dr. Ritter in njegova žena se nista naveličala samote in pišeta, da nikakor ne pogrešata nemirne Evrope. Družba dveh udomačenih opic jima popolnoma zadostuje. Otočje Floreana se jima zdi pravi raj. Ne moreta prehoviti zdrave in okusne prehrane, ki jo jim daje krompir, banane, pomaranče, limone in sok sladkornega trisa. Le redkokdaj se prikaže daleč na obzorju dim mimoplovčega parnika, ki spomni Robinzona na nekdanje sitno, težko, hrupno življenje. »V stičnih trenutkih sva dvakrat srečna, da sva se poslovila za vselej od star edomovine«, sklepata pismo. »Nikakor naju ne pomilujeta, če nama nočete zavidati.«

»Gospod doktor, ali se še spomniate? Ko sem bil lani pri vas radi revme, ste mi priporočili, naj se varujem pred mokroto.«

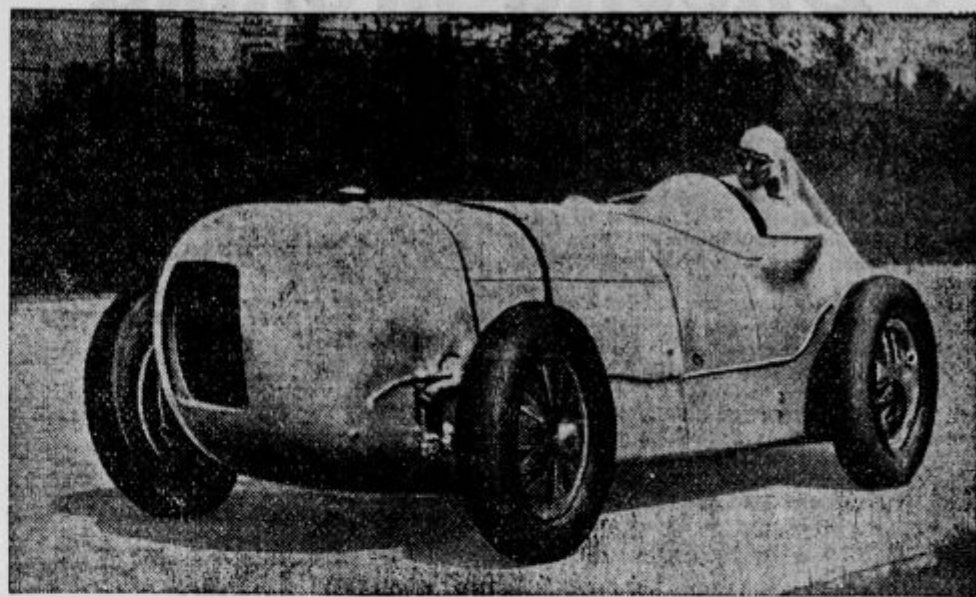
»Seveda; ali vam je pomagalo?«

»Pomagalo je; prišel sem vas samo vprašat, ali se zdaj lahko že okopljem?«

Orientalski prine: Drugi sin hedžaskega kralja Feisal-ibn-Abdul-Aziz-Saud je v spremstvu prišel v Berlin.

Smrtna dirka z avtom

Zmagovalec Brauchitsch s svojim srebrnosivim dirkalnim avtom.

Dne 22. t. m. so se vršile v Berlinu avtomobilske dirke, katerih so se udeležili najznamenitejši dirkači sveta. Med drugimi se je udeležil dirke tudi češki knez Lobkovic s svojim avtom tipa »Bugatti«. Na ovinku je preostro in prehitro vozil, tako da ni zmogel ovinka. Voz je zaneslo v stran od proge ter ga vrglo ob bližnji železniški nasip s tako silo, da je bil avto ves razbit. Izpod

razvalin so potegnili hudo ranjenega kneza Lobkovic, ki je v bolnišnici umrl zaradi velikih poškodb.

Pri teh velikih avtomobilskih dirkah, katere so se seveda kar nadaljevale, je končno zmagal Manfred pl. Branchitsch na vozu tipa Mercedes. Drugi pa je bil znani Caracciola na vozu Alfa Romeo. Dirko je gledalo 250.000 ljudi

Med plameni in vodami

Iz Pariza poročajo še o nekaterih strašnih podrobnostih katastrofe zgorelega parnika »George Philippare«. Doslej manjka poročil o 49 popotnikih, o katerih ni znano, ali so živi ali mrtvi. Vendar le še upajo, da jih bo od teh 49 nekaj rešenih. Morda je rešilne čolne zanesla morska struja kam na morje. Pogrešajo med drugimi tudi časnika Alberta Londresa. Rešene popotnike pa bodo iz Debrešja in Adena hitro prepeljali domov na Francosko.

Ogrodje zgorele ladje se je 20. t. m. potopilo. Po požaru so valovi odnesli ladjo kakih 160 milj daleč na globoko. »Petit Parisien« prinaša nekaj izjav rešenih popotnikov.

Požar je prizadel le popotnike I. razreda, ki se niso mogli več rešiti po že gorečih stopnicah. Zato so iz svojih kabin skozi odprta okna skakali naravnost v vodo. Anamitskega finančnega ministra Taj van Toana so po vrvi spustili skozi okno v morje. Mož se je pri tem hudo poškodoval. Kdor

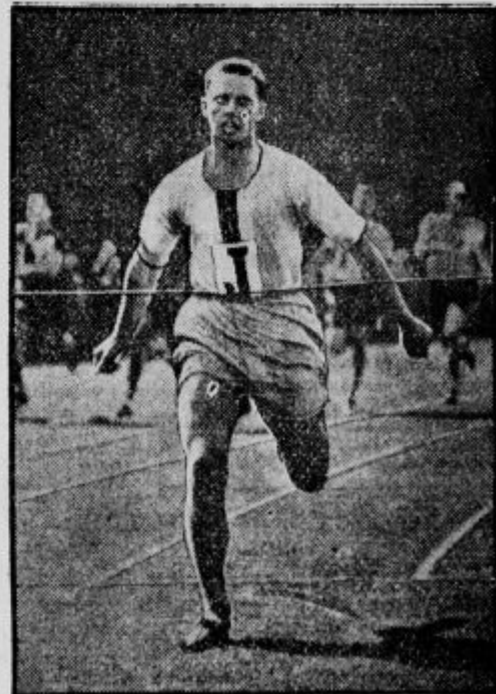

Newyorški župan Jimmy Walker, kateremu očitajo, da je prejel 10.000 dolarjev podkupnine, da je neki avtobusni družbi dal koncesijo.

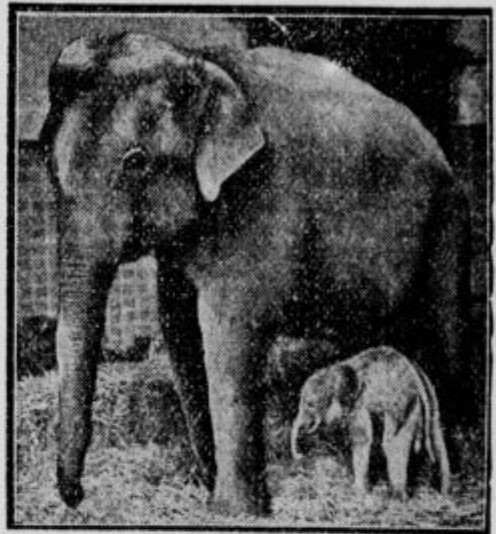
pa ni mogel skozi ozko okence v morje, je zgorel. Zunaj na morju pa so se vršili strašni prizori. Ljudje so se oprijemali za deske, stole in se poleg goreče ladje v morskimi valovi borili za življenje celi dve uri, dokler niso omagali. Omagali pa so pred vsem otroci in ženske, ki jih je potem pogoltnilo morje. Mornarji ruske ladje so bili prvi na kraju nesreče ter so požrtvovalno reševali ponesrečence.

Zaročenec: »Želim si ženo, ki bo lepa in mlada in poleg tega dobra gospodinja.«

Zaročenka: »Če meniš, da sem mlada in lepa, je že vse v redu; dobro gospodinjino bom že najela.«

Namesto na olimpijado v samostan! Znameniti avstralski skakalec Jimmy Carlton, ki bi bil imel nastopiti za Avstralijo na letošnji olimpijadi, je sklenil dati slovo rekordom na stadionih in se posvetiti Bogu v samostanu.

Vesel dogodek v slonovi družini: V monakovskem zoološkem vrtu je slonica Cora vrgla slončiča, ki se prav dobro razvija. Je že 100 funtov težak in 81 cm visok.

Lindberg se seli

Pariški poročevalce »Daily Express« javlja, da je sklenil Lindberg naseliti se na Francoskem. Gospa Lindberg pričakuje že ta mesec drugega otroka. Tragična usoda prvorojenčka je globoko pretresla očeta in mater. Na priporočilo prijateljev in javnih osebnosti sta sklenila vsaj za nekaj let zapustiti Ameriko. Lindberg je že najel graščino ob Biskajskem zalivu v bližini Bordeauxa. Lastnik graščine, osebni prijatelj Lindbergovega tasta, rajnega senatorja Morrowa, je v vsakem oziru ustreget nesrečnemu letalcu.

Kakor znano, je postal Lindberg žrtev sleparjev, ki jim je izplačal 50 tisoč dolarjev odkupnine za umorjenega sinčka. Lindberg je javil oblasti številke sleparjem izročeni bankovcev, ko se je prepričal, da je bil grdo varan. A ti podatki so samo otežkočili preiskavo, namesto da bi jo olajšali. Kmalu se je ugotovilo, da so zločinci vnovičili večji del prejetih bankovcev v Švici, a manjši zneski so ugotovljeni v 28 evropskih državah od Poljske do Španske. Kateri detektiv bo mogel pod temi okoliščinami ugotoviti zločince? Vseled tega je zunanji tajnik Zedinjenih držav po nalogu policijskih oblasti samo naprosil vse evropske vlade, da bi prispevale podatke o sedanjih lastnikih Lindbergovih bankovcev.